

TÜRKİYE
YÜZYILI

TÜRKİYE CUMHURİYETİ'NİN YÜZÜNCÜ YILI

Yüzyıla Değer

Öğrenci Çalıştay Raporu

Mart 2024

İBN HALDUN ÜNİVERSİTESİ
SANAT KÜLTÜR SPOR

İBN HALDUN
ÜNİVERSİTESİ

Proje Koordinatörü

Salih Özüduruk

Proje Ekibi

Abdullah Yıldız

Hilal Çolak

Sevanur Caner

Organizasyon Ekibi

Bilal Ömer Yıkım

Bilal Taşkiran

Can Gülbül

Leyla Kırkız

Ayşe Özçiçek Nazır

Danial Shoukat

Ahmet Bilgiç

İsmail Kocabaş

Emetullah Rubeyye Bayrak

Muhammet Emin Bülbül

Beyza Nur Polat

Gülcan Bayat

Hayrullah Şenkaya

Akademik Danışma Kurulu

Prof. Dr. Özcan Erkan Akgün

Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Akın Bulut

Dr. Öğr. Üyesi Mustafa Oğuz Tuna

Rapor Ekibi

Rabia Asan

Nurevşah Kaya

Dilara Maraba

Editör

Sevanur Caner

Tasarım

Ergin Güçlü

Katılımcı Kulüpler

Edebiyat Kulübü

Ekonomi Finans Kulübü

Felsefe Kulübü

Gezi Kulübü

Hukuk Kulübü

İslam Medeniyeti Kulübü

Kariyer ve Gelişim Kulübü

Münazara Kulübü

Müzik Kulübü

Okçuluk ve Binicilik Kulübü

Perspektif Fotoğrafçılık Kulübü

Psikoloji Kulübü

Sinema Kulübü

Siyaset Bilimi Kulübü

Sosyal Sorumluluk Kulübü

Tarih ve Arkeoloji Kulübü

Toplumsal Araştırma ve Düşünce Kulübü

Türk Kültürü ve Tarihi Araştırma Kulübü

4 Mart 2024

Rektörün Mesajı

Bizler 3 kıtada hüküm sürmüş; defalarca kez tarihin akışını değiştirmiş; devletler, imparatorluklar kurmuş; çağ açıp, çağ kapatan bir ecdadın torunlarıyız. Sahip olduğumuz medeniyet mirası en kıymetli hazinelerimizden bir tanesi. Türkiye Cumhuriyeti'nin temellerini oluşturan bu miras ülkemizin gücüne güç katmaktadır.

Ancak maalesef Cumhuriyet'imiz ilk yüz yılı sıkıntılı süreçlere sahne oldu. Milli mücadelenin ardından hızla yol alan ülkemiz bir süre sonra siyasi çekişmeler ve askeri darbelerle karşı karşıya kaldı. Milletimiz eğitim, yatırım, üretim, kalkınma yerine vesayetle ve küresel hegemonyanın ülkemiz üzerindeki hesaplarıyla uğraştı. Ülkemizin yılları heba oldu.

Artık kaybolan yılları telafi etme zamanı. Milletimizin iradesi ve siyasi istikrarla son yıllarda ülkemiz yeni bir sürece girdi. Bir yanda mega projeler, altyapı ve üretim alanlarına yönelik yatırımlar; diğer yanda teknolojik gelişmeler, savunma sanayindeki yükseliş...

Dünya ürettiğimiz insansız hava araçlarını, füze sistemlerini, modern savaş gemilerini, radar sistemlerini, milli savaş uçağı KAAN'ı ve yerli araç TOGG'u konuşuyor.

Türkiye zincirlerini kırdı, küresel bir güce dönüştü, Cumhuriyetin ikinci yüzyılı için hazırlandı. İşte tam bu noktada Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan gençlerimiz için yeni bir vizyon belirledi; "Türkiye Yüzyılı".

Tarihsel birikimleriyle, milli ve manevi değerleriyle, beceri ve yetkinlikleriyle bu yeni yüzyılı gençler inşa

edecek. Ürettikleriyle ve ortaya koydukları fikirlerle geleceğe yön verecek, dünyada yaşanan hızlı değişime liderlik edecekler.

İbn Haldun Üniversitesi olarak bizler de sorumluluğumuzun farkındayız. Geleceği ve daha iyi bir dünyayı inşa edecek; her alanda yetkin, medeniyet mirasını kendine rehber edinen, bilimi ve teknolojiyi hayatın her alanında kullanan, birden çok dil bilen ve bugünün rekabetçi koşullarında her zaman farkını ortaya koyan bir gençlik yetiştirmeyi hedefliyoruz. Başarılı olduğumuzu da görüyoruz. Zira mezunlarımız "Türkiye Yüzyılı" vizyonunu inşa etmeye başladı.

Bu hedef doğrultusunda sadece öğrencilerimize değil, bütün gençlere rehber olacak bir çalışmaya imza attık. "Yüzyıla Değer Öğrenci Çalıştayı"nda 100 genç 17 çalışma grubu oluşturdu, beyin fırtınası yaptı.

Gençler "Türkiye Yüzyılı'nı omuzlarında taşıyacak üniversite öğrencilerinin özellikleri neler olmalıdır, üniversiteler bu özellikleri gençlere nasıl kazandırmalıdır, uygulamalar neler olmalıdır?" sorularına cevap aradı ve ortaya bu rapor çıktı.

İnanıyorum ki bu çalıştay Türkiye Yüzyılı'nın önemli kilometre taşlarından biri olacak ve gençlerimize bu yeni yüzyılda rehberlik edecek. Emeği geçenlere teşekkür ediyorum. Unutulmamalıdır ki bir milletin geleceğe dair en önemli hazinesi gençlerdir.

Prof. Dr. Atilla Arkan

Rektör

Özet

Bu rapor, 04.03.2024 tarihinde üniversitemizin 100 lisans öğrencisinin aktif katılımıyla gerçekleşen “Yüzyıla Değer Öğrenci Çalıştayı” sonuçlarını paylaşmak amacıyla hazırlanmıştır.

Türkiye'nin ekonomik, siyasi, teknolojik, sosyal, kültürel alanlarda büyük ilerlemeler kaydetmesi ve küresel bir güç olması hedefine yönelik “Türkiye Yüzyılı” vizyonu; milli gelişim stratejimizin odağında yer almaktadır. “Türkiye Yüzyılı” vizyonunun hayata geçirilmesi nitelikli ve yetkin insan kaynakları ile mümkün olacaktır. Bu insan kaynaklarını yetiştirmede yükseköğretim kritik bir rol oynamaktadır. Alan yazına bakıldığı takdirde karşımıza çoğunlukla 21. yüzyıl becerileri olarak çıkan nitelik ve yetkinliklerin bizim yüzyılımız açısından nasıl olması gerektiği önemli bir konudur. Bu konuya yönelik olarak İbn Haldun Üniversitesi inisiyatif olarak “Yüzyıla Değer Öğrenci Çalıştayı” düzenlemiştir. Çalıştay açılışı İHÜ Mütevelli Heyet Üyelerinin Türkiye Yüzyılı çerçevesindeki konuşmalarıyla başlamıştır. Akabinde çalıştaya katılan öğrenciler, Türkiye Yüzyılı'nı gerçekleştirmek için sahip olmaları gereken becerileri tespit etmişler ve bu becerileri nasıl edinebilecekleri üzerinde çalışmışlardır. Çalıştayda, katılımcıların fikir üretimi ve paylaşımını teşvik etmek için alan yazında çoğunlukla kullanılan 6-3-5 tekniğinin bir uyarlaması olan 6-3-3 beyin fırtınası tekniği kullanılmıştır.

Bu teknik, katılımcıların etkileşimli bir şekilde fikirlerini belirtmelerine, birbirlerinin fikirlerini görmelerine ve bu sayede görüşlerini zenginleştirmelerine olanak tanımıştır. Çalıştayda katılımcılar, Türkiye Yüzyılı'nı omuzlarında taşıyacak öğrencilerin ahlaklı, cesur ve sorumluluk sahibi bireyler olmaları gerektiğini, bunların yanı sıra eleştirel düşünme, üreticilik, iletişim ve araştırmacılık becerilerinin önemli olduğunu vurgulamışlardır. Öğrencilerin çalıştay sürecinde gerçekleştirilen etkinliklere aktif ve nitelikli katılımı ve çalıştayın ürünü olan bu rapor, öğrencilerin sahip olmaları gereken özellikler ve niteliklerle ilgili farkındalık sahibi olduklarını ortaya koymaktadır. Yukarıda belirtilen nitelik ve becerilerden çok daha fazlasına öğrenciler tarafından değinilmiş, bunlardan sıklıkla vurgulananlar raporda öncelenmiş, öğrencilerin tüm görüşleri ham veri olarak gerektiğinde ilgilerle paylaşmak üzere dijital olarak arşivlenmiştir. Çalıştay; Türkiye'nin Yüzyılı'nda öğrencilerimizin fikirlerini dile getirmelerine, üzerinde tartışmalarına ve bu süreçte zengin bir tecrübe paylaşımına vesile olmuştur. Aynı zamanda bu rapor, üniversitemizde gerçekleştirilen eğitim-öğretim ve sanat-kültür-spor faaliyetlerinde öğrencilerimizin bakış açısıyla dikkate alınması gereken hedeflerin belirlenmesini sağlamıştır. Çalıştayın düzenlenmesine vesile olan, katkı sağlayan tüm paydaşlarımıza şükranlarımızı sunarız.

Giriş

İçinde bulunduğumuz 21. yüzyılda üniversite öğrencilerinin niteliklerinin ne olması gerektiğine yönelik uluslararası ve ulusal literatürde birçok çalışma bulunmaktadır. Bu çalışmalarda belirtilen nitelikler, “21. Yüzyıl Becerileri” başlığı altında ele alınmaktadır.

21. yüzyıl becerileriyle ilgili araştırmalar, bu becerilerin yükseköğretime nasıl entegre edilebileceği ve bu becerilerle öğrencilerin geleceğe nasıl hazırlanacaklarıyla ilgili bilgiler sunmaktadır. Kennedy ve Sundberg’in (2020) 21. yy. Öğrenme Ortaklığı (2019) isimli çalışmaları, bu becerilerin geniş kapsamlı bir çerçevesini sunarak, öğrencilerin bu yetkinlikleri geliştirmelerinin önemini vurgulamaktadır. Bu beceriler arasında üretici, eleştirel düşünme, iş birliği, dijital okuryazarlık ve esneklik gibi unsurlar bulunmakta ve her biri öğrencilerin hem bireysel hem de mesleki hayatlarında karşılaşacakları zorluklarla mücadele etmeleri için temel oluşturmaktadır.

Yükseköğretim öğrencilerinin sahip olması beklenen niteliklerden üreticiliğin ve yeniliğin önemine odaklanan araştırmalar (Matraeva vd., 2020), öğrencilerin bu alanlardaki gelişimini destekleyen öğrenme ortamlarının; onların problem çözme, yenilikçi düşünme ve iş birliği içinde çalışabilme becerilerini geliştirdiğini göstermiştir. Beceri ve yetkinliklerden diğerkisi dijital okuryazarlık ve bilgi okuryazarlığıdır. Öğrenciler okuryazar becerileri ile dijital ortamlarda bilgiye erişme, analiz etme, raporlaştırma, sunma ve benzeri kullanım becerilerine sahip olmaktadır. Gutierrez (2022) ve Kaeophanuek vd. (2019) çalışmalarında dijital okuryazarlığın, öğrencilerin bilgiyi etkin bir şekilde yönetme ve teknolojik araçları kullanarak çözümler geliştirme yeteneklerini artırdığını göstermiştir.

İletişim ve iş birliği becerileri üzerine yapılan çalışmalarda öğrencilerin bu becerilerini geliştirerek daha etkili takım üyeleri olabilecekleri ve meslek hayatlarında daha başarılı olabilecekleri belirlenmiştir (Dülger ve Atalar, 2018). Günümüzün hızla değişen dünyasının gerektirdiği önemli becerilerden esneklik ve uyum üzerine yapılan çalışmalar; öğrencilerin değişen koşullara hızla uyum sağlayabilme yeteneklerinin, onların hem akademik hem de kariyer başarıları için önemli olduğunu göstermektedir. (Collie vd. 2017). Bu ve benzeri araştırmaların ortak sonucu, 21. yüzyıl becerilerinin öğrencilere kazandırılması, gençlerin

sadece mesleki ve toplum yaşamına değil; aynı zamanda geleceğin belirsiz ve sürekli değişen gereksinimlerine de hazırladığını göstermektedir. Bu nedenle üniversiteler; bu becerileri öğrencilere kazandırarak onları eleştirel düşünebilen, çözümler üretebilen ve teknolojiyi etkin kullanabilen bireyler olarak yetiştirirken aynı zamanda onların sosyal ve kültürel farklılıklara saygılı, etkili iletişim kurabilen, ilke, idealleri olan ve esnek düşünebilen olgun birer insan olmalarını da sağlamalıdır.

Türkiye Yüzyılı’nın (Türkiye Yüzyılı Beyanı, 2022) beklenti ve gereksinimlerine cevap verecek nitelikte öğrencilerin yetiştirilmesi için üniversitelere önemli görevler düşmektedir. Bunlardan birisi gerekli nitelik ve becerileri kazanmış insan kaynaklarını hazırlama yoluyla güçlü ve dünyada söz sahibi Türkiye konumunu güçlendirmek ve “Türkiye Yüzyılı” vizyonunu gerçekleştirmektir.

Türkiye Yüzyılı, Türkiye’nin 21. yüzyılda önemli ve büyük başarılar elde etme hedefini simgelerken, bu başarıları kazanmanın temelinde insan kaynaklarının nitelik ve yetkinlikleri yer almaktadır. Bu bağlamda Türkiye’nin yenilikçilik, yaratıcılık, eleştirel düşünme ve iletişim gibi becerilerle birlikte değerlerin hedeflenmesi, bu hedeflerin ulusal gelişim stratejilerine entegre etmesi önemlidir (Kriter Dergi, Türkiye Yüzyılında Gençlik, 2022). Eğitimden iş dünyasına, teknolojik gelişmelerden sosyal politikalara kadar her alanda bu becerilerin teşvik edilmesi; Türkiye’nin 21. yüzyılın zorluklarını aşarak global bir aktör olarak öne çıkmasının anahtarını oluşturmaktadır. Bu entegrasyon, Türkiye’nin yüzyılını şekillendirirken aynı zamanda küresel sahnede rekabetçi ve yenilikçi bir konum kazanmasının yolunu açacaktır.

Ulusal ve uluslararası alanyazında görüldüğü üzere üniversite öğrencileri, içinde yaşadığımız yüzyılda ülkelerin küresel sahnede etkin rol almasını destekleyen bireyler olarak önemli bir paydaştır. Böylesi kritik sorumluluk alan bakış açısıyla; Türkiye Yüzyılı’nı omuzlarında taşıyacak öğrencilerin; kendilerinin sahip olması gerektiğini düşündükleri nitelik ve becerileri belirlemek, bunlarla ilgili farkındalık ve bilinç oluşturmak, bunları geliştirmeye yönelik etkinlikler düzenlemek; alanyazına, üniversitemize ve ülkemize önemli katkılar sunacaktır.

Amaç

Bu çalışma; içinde bulunduğumuz çağın ve Türkiye Yüzyılı'nın gerektirdiği nitelik ve becerilere yönelik öğrencilerimizde farkındalık oluşturmak ve bilinçlendirmek, kendi öğrencilerimizin inisiyatif almalarını ve birbirlerinden öğrenmelerine vesile olmak ve kendi bakış açılarını ortaya koymalarına imkân vererek üniversitemizin gelişimine katkı sağlamak amacıyla düzenlenmiştir. Çalıştayda farklı lisans programlarında ve farklı sınıflarda okuyan 100 öğrenci; Türkiye Yüzyılı'nda üniversite öğrencilerinin sahip olması gereken özellikleri, bu özelliklerin üniversite öğrencileri tarafından nasıl kazanılabileceğini ve bunlara yönelik iyi uygulama örneklerinin neler olduğunu çalışmışlardır. Bu çalışma sayesinde öğrenciler sahip olmaları gereken nitelikler ve becerilerle ilgili görüşlerini ortaya koymuşlar, bu görüşler raporlaştırılarak

tüm paydaşlarla paylaşılması sağlanmış ve çalıştay sürecinde gerçekleştirilen tecrübe paylaşımı ve müzakereler neticesinde öğrenciler bu nitelikleri benimseme açısından olumlu tutum geliştirmişlerdir. Öğrencilerin geliştirdiği nitelik ve beceri öneriler; eğitimden iş hayatına, sosyal inovasyondan sürdürülebilir kalkınmaya kadar geniş bir yelpazede Türkiye'nin yüzyılıni şekillendirmede kritik öneme sahiptir. Sonuç olarak bu çalışma, Türkiye'nin 21. yüzyıldaki potansiyelini en üst düzeye çıkarmak için üniversite öğrencilerinin sahip olması gereken nitelikleri tanımlamayı, bunların nasıl kazanılabileceğine dair öneriler geliştirmeyi ve bu süreçte örnek alınabilecek başarılı uygulamaları belirlemeyi amaçlamaktadır.

Yöntem

Araştırma Modeli

Çalıştayda veriler, 6-3-5 tekniğinden uyarlanmış bir beyin fırtınası tekniği olan 6-3-3 düşünme modeli kullanılarak toplanmıştır. Bu sayede öğrencilerin deneyimlerini, algılarını ve anlamlandırmalarını kapsamlı bir şekilde incelemek hedeflenmiştir (Creswell, 2014; Smith vd. 2009).

6-3-3 düşünme tekniği, öğrenci çalıştay kapsamında uygulanmıştır. Çalışmaya İbn Haldun Üniversitesi'nde lisans programlarında okuyan toplam 100 öğrenci katılmıştır. Katılımcıların 88'i öğrenci kulüpleri tarafından belirlenen öğrencilerden, 12'si ise kulüplerden bağımsız olarak öğrencilerin bireysel başvuru sırasına dayalı olarak seçilmiştir.

Çalıştayın düzenleme ekibinde 25 öğrenci, 3 Sanat Kültür ve Spor (SKS) Daire Başkanlığı personeli, 1 koordinatör, 1 raportör (uzman), 2 araştırma görevlisi ve iki öğretim üyesinden oluşan akademik danışma kurulu yer almıştır.

Çalıştay Programı

Program; saat 15:00'te çalıştay öncesi mekân ve teknik kontrol ile başlamıştır. 20:15'te kapanış etkinliği ile sona ermiştir. Çalıştayda öğrenciler, çoğunluğu 6 kişilik gruplardan oluşmak üzere 17 ayrı masada çalışmıştır. Her bir masada dizüstü bilgisayarlar için üçlü prizler temin edilerek ortam hazırlanmıştır. Çalıştay programı aşağıdaki akışa göre gerçekleştirilmiştir:

- Açılış Konuşmaları
- Çalıştay 1. Oturum
- Yemek Arası
- Grup Sunumları
- Çekiliş
- Hediye Takdimi
- Kapanış

Çalıştay öncesinde öğrencilerin görüş ve önerilerini bireysel olarak bilgisayarlarından yazabilmeleri ve diğer grup üyelerinin görüşlerini görebilmeleri için her bir gruba özel Google e-tablo hazırlanmıştır. E-tablo bulut teknolojiye dayalı çalıştığından gruplardaki her bir üye ve düzenleme ekibi kolaylıkla belgelere erişebilmiştir. 6-3-3 düşünme

teknikğine uygun olarak her masadaki 6 katılımcı, 3 tur boyunca düşüncelerini üçer madde ile paylaşmıştır. Bu süreçte üç farklı soru-konu için Google e-tabloda 3 ayrı sekme açılmıştır. Öğrenciler görüşlerini belirtirken 6 sütundan oluşan bir yapı kullanılmıştır. Öğrenciler sırayla girdilerini yaparken kendilerinden önceki arkadaşlarının girdilerini de incelemiş ve özgün girdiler yapmaya çalışmışlardır. Bu sayede olabildiğince birbirinden farklı nitelik ve beceriler belirlenebilmiştir. Her bir öğrenci tur başına 3 fikir ekleyerek toplamda 18 girdi yapmıştır. Grupta 6 öğrenci olduğundan 6x18 olmak üzere tur başına toplam 108 fikir üretilmiştir. 17 grup olduğundan 17x108'den toplam 1836 girdi oluşmuştur. Üç tur olduğundan toplanan toplam veri sayısı 1836x3 olmak üzere 5508'dir. Bu girdiler dijital olarak toplanmış ve arşivlenmiştir. Bu arşive erişmek için üniversitemizin Sağlık, Kültür ve Spor Daire Başkanlığı'na talepte bulunulabilir.

Çalıştay sürecinde görevli kulüp öğrencileri, akademik danışmanlar ve koordinasyon ekibi aktif olarak sürecin ilerlemesine katkıda bulunmuşlardır. Ancak katılımcıların görüşlerini etkilememişlerdir. Grup sunumları aşamasında, isteyen gruplar çok sayıda girdi olması nedeniyle görüşleri özetlemek için bir yapay zekâ aracından ve kelime bulutundan yararlanmıştır. Bu araçlardan yararlanma olanağı tüm gruplara sunulmuştur. Sunumlar, grup tarafından belirlenen grup sözcüsü tarafından yaklaşık 5 dakikalık süre zarfında gerçekleştirilmiştir.

Verilerin Toplanması ve Analizi

Katılımcılara her bir oturumda 1 soru sorulmuştur ve bu şekilde toplam 3 oturum gerçekleştirilmiştir. Bu sorular:

1. Türkiye yüzyılına omuzlayacak üniversite öğrencilerinin nitelikleri, özellikleri neler olmalıdır?
2. Öneriler Üniversitede nasıl uygulanmalıdır? / Hayata geçirilmelidir?
3. Türkiye Yüzyılı'nı omuzlarında taşıyacak gençlerin bilgi ve yeteneklerini arttıracak örnek iyi uygulamalar nelerdir veya neler olmalıdır?

Bu soruların her biri 6-3-3 düşünme tekniği kapsamında ayrı oturumlarda ele alınarak veriler toplanmıştır.

İlk sorudan toplanan veriler incelenirken 17 gruptan gelen veriler frekans analizi ile incelenerek birden fazla grupta dile getirilen ifadeler belirlenmiş ve bunlardan nitelik ve özellikler betimlenmiştir. Bu nitelikler ve beceriler alfabetik olarak Tablo 1’de sunulmuştur. Nitelik ve becerilerin daha iyi açıklanabilmesi açısından raporlama sürecinde kısa açıklamalar eklenmiş fakat bunların çok daha geniş bağlama göre değişebilecek anlamları olabileceği ve daha derinlemesine açıklamaları yapılabileceği için üç nokta ile sonlandırılmıştır.

İleride yapılacak çalışmalarda bu bulguların alan yazın ve öğrenci bakış açılarına göre nasıl algılandıkları, nasıl açıklandıkları vb. konular çalışılabilir. Bu bulgular, Türkiye Yüzyılı’na ilişkin üniversite öğrencilerinin vizyonunu ve bu vizyonun gerektirdiği özellikleri ortaya koymaktadır.

İkinci ve üçüncü sorulara verilen cevapların analizi için ise iki bağımsız yorumlayıcı kişi görev almıştır. Bu yorumlayıcılar, verileri birbirlerinden bağımsız olarak incelemiş ve analiz etmişlerdir. İlk okuma esnasında sıklıkla vurgulanan noktalara dikkat etmişler ve bu noktalara kodlar vererek not almışlardır. Analiz sürecinde, her iki yorumlayıcının da dikkate aldığı temel kriter; yanıtlarda en sık tekrar eden ve bir anlamda üzerine odaklanılan ifadelerin belirlenmesidir. Bu ortak ifadelerin tespiti, çalışmanın ikinci ve üçüncü sorularına ilişkin kapsamlı bir analiz yapılmasını sağlamıştır.

İkinci ve üçüncü sorudan elde edilen bulguların zenginliği çalıştayın amacına ulaştığını ve katılımcıların etkileşimli bir şekilde fikir ürettiklerini yani veri paylaşımı yaptıklarını göstermektedir. Her bir turda elde edilen fikirler, Türkiye’nin geleceğine yön verecek üniversite öğrencilerinin yetiştirilmesine dair değerli içgörüler sunmaktadır. Bu içgörülerden örnek ifadeler bulgularda yer verilmiştir.

BULGULAR

Çalıştayda toplanan öğrenci görüşlerine yönelik bulgular her bir soru için ayrı ayrı yazılmıştır.

Türkiye Yüzyılı’nı Omuzlarında Taşıyacak Üniversite Öğrencilerinin Özellikleri

Çalıştayın ilk sorusu olan “Türkiye Yüzyılı’nı omuzlarında taşıyacak üniversite öğrencilerinin özellikleri neler olmalıdır?” sorusuna verilen cevaplar, katılımcıların üniversite öğrencilerinde beklentileri, istedikleri özellikleri ortaya koymaktadır. Genel olarak bakıldığında: ahlaklı, cesur, sorumluluk sahibi gibi özellikler öne çıkmış ve bu özellikler

daha çok ifade edilmiştir. Fakat çalışmanın amacı öne çıkan özellikleri değil, özelliklerin çeşitliliğini belirlemek olduğu için tüm sıfatlar alfabetik olarak Tablo 1’de sunulmuştur.

Çalıştayda öğrencilere yöneltilen sorulardan ikincisi ise “Öneriler üniversitede nasıl uygulanmalıdır / hayata geçirilmelidir?” sorusu olmuştur. Bu soruya verilen yanıtlar, öğrencilerde aranan özelliklerin üniversite düzeyinde nasıl geliştirilebileceğine dair önerileri içermektedir. Katılımcıların önerileri; bu özelliklerin eğitim programlarına, pedagojik yaklaşımlara ve kurumsal politikalara nasıl entegre edilebileceğini kapsamaktadır.

Çalıştayın üçüncü ve son sorusu olan “Türkiye Yüzyılı’nı omuzlarında taşıyacak gençlerin bilgi ve yeteneklerini arttıracak örnek iyi uygulamalar nelerdir veya neler olmalıdır?” sorusu kapsamında katılımcılar; gençlerin bilgi ve yeteneklerini arttıracak, örnek alınabilecek iyi uygulamaları paylaşmışlardır. Bu bölümde; eğitimde yenilikçi yöntemler, başarılı programlar ve etkili uygulamalar hakkında katılımcı görüşleri doğrudan aktarılmıştır. Her bir sorunun bulguları, çalışmanın sonuçlarını daha iyi anlamak ve ilgili önerileri geliştirmek için yollar sunmaktadır. Bu bulgular, eğitim politikası yapımcılarına ve uygulayıcılarına Türkiye’nin gelecek nesillerini daha etkili bir şekilde yetiştirmek için rehberlik etmesi beklenmektedir.

Çalıştay sonucunda elde edilen verilere göre “Türkiye Yüzyılı’nı Omuzlarında Taşıyacak Üniversite Öğrencilerinin Özellikleri” hakkındaki yanıtlar, geniş bir yelpazede incelenmiştir. Analiz edilen veriler; katılımcıların bu öğrencilerde aradığı özelliklerin sadece akademik başarıyla sınırlı olmadığını aynı zamanda bireysel ve toplumsal sorumlulukları, bireysel gelişim ve olgunlaşmayı da kapsadığını göstermektedir (bkz. Tablo 1).

Tablo 1. Türkiye Yüzyılı'nı Omuzlarında Taşıyacak Üniversite Öğrencilerinin Özellikleri

Türkiye Yüzyılı - 111 Değer		
No	Nitelik	Açıklama
1	Açık Fikirli	Fikirlerini açıkça paylaşan ve yeni fikirlere açık olan
2	Adaletli	Adil davranan
3	Ahlaklı	Söz ve eylemlerinde ahlaki ilke ve değerlere uygun hareket eden
4	Aile Bilincine Sahip	Aileye ve aile bağlarına değer veren
5	Aktivist	Ülküsü ve idealleri için aktif olarak mücadele eden
6	Alçak Gövüllü	Başarıları, sahip oldukları konusunda gösteriş yapmayan
7	Analiz Yeteneği Olan	Olayları, bağlamları analiz edebilme yeteneğine sahip
8	Anlayışlı	Başkalarını anlamaya çalışan
9	Araştırmacı	Araştırma, icat ve keşif yapmaya hevesli
10	Atılgan	Girişken ve çevik hareket eden
11	Azimli	Amaçlarına ulaşmak için kararlı bir biçimde çaba gösteren
12	Bağımsız Düşünebilen	Kendi bakış açısını ve görüşlerini oluşturabilen
13	Cesur	Korkusuz, yürekli
14	Cömert	Sahip olduğunu paylaşmaya istekli
15	Çağının Farkında Olan	İçinde bulunduğu zamanı tanıyan ve anlayan
16	Çalışkan	Gayretli ve istekli olan
17	Çevik	Hızlı ve kolay hareket edebilen
18	Çevre Bilinci Olan	Doğaya ve çevre sorunlarına duyarlı
19	Çok Dilli Konuşabilen	Birden fazla dili konuşabilen
20	Çok Yönlü	Farklı alanlarda yetenekli ve uyum sağlayabilen
21	Çözüm Odaklı	Problemlere çözüm bulmaya odaklı
22	Değişime Açık	Yeni fikirlere ve yöntemlere uyum sağlayabilen
23	Derslerinde Başarılı	Akademik alanda başarılı
24	Dijital Yetkinlik Sahibi	Dijital teknolojileri kullanma konusunda becerikli
25	Dikkatli	Gözden kaçırmayan, detaylara önem veren
26	Dini ve Kültürel Değerlerini Bilen	Dini ve kültürel değerlerin farkında ve bunlara uygun davranan
27	Dinleme Becerisi Olan	Etkili dinleme yeteneğine sahip
28	Disiplinli	Kontrollü, planlı ve düzenli çalışan, ahlaki ve etik kurallara uyan
29	Dürüst	Doğru ve samimi olan
30	Eleştirel Düşünebilen	Bilgileri eleştirel olarak değerlendirebilen
31	Empati Sahibi	Başkalarının duygularını anlayabilen
32	Entelektüel	Geniş bilgi birikimine sahip, düşünsel ve kültürel konulara derin ilgi duyan

33	Erdemli	Yüksek ahlaki standartlara sahip ve bunları hayatında uygulayan
34	Fedakâr	Başkalarının ihtiyaçlarını kendi ihtiyaçlarının önünde tutan
35	Finansal Okuryazarlık	Finansı bilen ve yöneten
36	Gayretli	Sürekli ve kararlı çaba gösteren
37	Gerçekçi	Olayları olduğu gibi anlamlandıran
38	Girişimci	Yeni girişimler oluşturabilen ve yöneten
39	Girişken	İşe harekete başlamada öncü
40	Güvenilir	Güven duyulan
41	Hakkaniyet Sahibi	Adaleti merkeze alan
42	Haksızlıklara Karşı Çıkan	Gücü yettiğinde yanlış, zulme, adaletsizliğe dur diyen
43	Hayal Kurabilen	Hayal gücüne sahip, üretici düşünebilen
44	Hayvan Sever	Hayvanlara sevgi duyan
45	Hitabet Yeteneği Olan	Etkili konuşma becerisine sahip
46	Hoşgörülü	Farklılıklara karşı anlayışlı
47	İdealist	Yüksek ideallere veya hedeflere sahip
48	İkna Kabiliyeti Olan	Başkalarını ikna edebilen
49	İletişimi Güçlü	Fikirleri etkili bir şekilde aktarabilen
50	İlkeli / Prensip Sahibi	İlkelere sahip, ahlaki veya etik ilkelere bağlı
51	İnançlı	Belirli bir din veya ideolojiye güçlü inanç duyan
52	İsar Sahibi	Başkalarının ihtiyaçlarını kendi ihtiyaçlarının önüne koyan
53	İsraf Etmeyen	Kaynakları verimli kullanan ve israf etmeyen
54	Kararlı ve İstikrarlı	Kararlı ve istikrarlı, amaçlarına ulaşmada sabit fikirli ve tutarlı
55	Kibar	Nazik ve saygılı
56	Kriz Yönetebilen	Kriz durumlarında donup kalmadan etkili çözümler üretebilen
57	Kültürel Değerlerine Bağlı	Kültürel değerlerine bağlı, kültürel mirasına ve geleneklerine sadık
58	Kültürlü	Geniş bilgi ve görgüye sahip
59	Küresel Perspektife Sahip	Cihan şümul bir bakış açısına sahip
60	Lider	Başkalarını harekete geçirme, yönlendirme ve motive etme yeteneğine sahip
61	Mantıklı	Akılcı ve makul
62	Meraklı	Yeni şeyler öğrenmeye hevesli
63	Merhametli	Şefkatli ve acıma duygusuna sahip
64	Milliyetçi	Ulusal değerlerine bağlı ve vatansever
65	Mukayese Yapabilen	Farklı disiplinler arasında karşılaştırma yapabilen
66	Mücadeleci	Zorluklara karşı pes etmeyen ve çaba gösteren
67	Nazik	Kibar ve hoş davranışlar sergileyen
68	Okumayı Seven	Kitap ve diğer yazılı materyalleri okumaktan zevk alan

69	Öğrenmeyi Öğrenen	Kendi kendine öğrenme yeteneğine sahip
70	Ölçülü Davranan	Dengeli ve aşırıya kaçmayan
71	Ön Görüsü Olan	Ön görüşü olan, geleceği tahmin edebilen ve planlayabilen
72	Önyargısı Olmayan	Olaylara, kişilere ve durumlara kalıp bakış açılarıyla, etiketlerle bakmayan
73	Özgün	Benzersiz ve kendine has
74	Özgürlük Sahibi	Bağımsız ve özgürce hareket edebilen
75	Özgüvenli	Kendine güvenen ve kendinden emin
76	Özverili	Başkaları için fedakârlık yapabilen
77	Paylaşımçı	Başkalarıyla iş birliği yapmaya istekli
78	Planlı	Düzenli olabilen
79	Pratik	Etkili ve verimli çözümler üretebilen ve hızlı düşünebilen
80	Rekabetçi	Yarışmayı seven ve başarılı olmak için çabalayan
81	Risk Alabilen	Tehlike veya belirsizlik karşısında cesurca karar verebilen
82	Sabırlı	Zorluklar karşısında tahammülü olan
83	Sağduyulu	Akılcı ve mantıklı düşünme yeteneğine sahip
84	Sağlıklı Yaşam Bilincine Sahip	Fiziksel ve ruhsal sağlığına önem veren
85	Samimi	İçten olan
86	Sanata İlgili	Sanatla ilgilenen ve sanat eserlerinin kıymetini bilen
87	Saygılı	Başkalarına değer veren ve saygı gösteren
88	Sorgulayıcı	Meraklı ve her şeyi araştırmaya hevesli
89	Sorumluluk Sahibi	Görev ve sorumluluklarını bilen ve yerine getiren
90	Sosyal	İnsanlarla iyi ilişkiler kurabilen
91	Sosyal Medyayı Etkili Kullanan	Dijital ağlarda etkili ve aktif olan
92	Sportif	Fiziksel aktiviteleri seven ve spor yapan
93	Stresi Yönetebilen	Baskı altında sakin kalabilen ve etkili çözümler üretebilen
94	Şefkatli	Başkalarına karşı sevecen ve merhametli
95	Şükreden	Sahip olduklarına minnettar olan
96	Takım Ruhuna Sahip	Ortak amaca yönelik hareket etmede başarılı, ekip çalışmasında katkı sağlayan ve uyumlu
97	Tarihini Bilen	Tarih bilgisine sahip ve geçmişini önemseyen
98	Teknolojiye Hâkim	Teknolojik araçları bilme ve kullanma konusunda başarılı
99	Tevazu Sahibi	Alçakgönüllü ve gösterişsiz
100	Tutarlı	Davranışlarında ve kararlarında istikrarlı
101	Umutlu	Geleceğe dair olumlu beklentilere sahip olan
102	Uyumlu	Çevresiyle iyi geçinen, kolayca uyum sağlayabilen
103	Üretken	Sürekli olarak yeni ve yararlı şeyler üretebilen
104	Vatan Sever	Ülkesine sevgi besleyen

105	Vefa Sahibi	Bağlılık ve sadakat duygusuna sahip
106	Vicdan Sahibi	Doğru ve yanlış arasında ahlaki bir farkındalığa sahip
107	Vizyoner	İleri görüşlü ve yenilikçi
108	Yapıcı	Olumlu ve geliştirici yaklaşımlar sergileyen
109	Yardım Sever	Yardım etmekten hoşlanan
110	Yenilikçi	Yeniliklere açık ve sürekli gelişim arayışında
111	Zamanı İyi Yöneten	Zamanını verimli bir şekilde planlayan ve kullanan

Tablo 1’de çalıştay sonucunda elde edilen bulgulardan birden fazla grupta belirtilen özellikler yer almaktadır. Çalıştay sonucunda elde edilen ve öne çıkan bu bulgular “Türkiye Yüzyılı”ni omuzlarında taşıyacak üniversite öğrencilerinin özellikleri”nin geniş bir yelpaze oluşturduğunu göstermektedir. Bu yanıtlarda sadece mesleki veya akademik başarının yer almaması bunun yanı sıra kişisel olgunluğa ve insani erdemlere yönelik özelliklerinde yer alması dikkat çekmektedir. Örneğin “ahlaklı, cesur, sorumluluk sahibi, eleştirel düşünen, azimli, saygılı, girişken ve disiplinli” gibi özellikler birçok farklı grup tarafından dile getirilmiştir.

Bunların yanı sıra “iletişim becerileri, planlı olma, idealist olma ve mukayese yapabilme” gibi özellikler de sıklıkla vurgulanmıştır. Bu da öğrencilerin hem

bireysel hedeflerine hem de topluluk içinde etkili roller üstlenebilmelerine yönelik özellikleri ifade etmektedir. Ayrıca “dürüstlük, hoşgörü, empati ve merhamet” gibi değerlerin altının çizilmesi, şahsiyet bütünlüğünün ve ahlaki gelişimin önemine işaret etmektedir.

Öğrencilerden beklenen bu çok yönlü ve derinlikli özellik yelpazesi, gelecek nesillerin sadece akademik başarılarla değil; aynı zamanda sosyal, kültürel, insani ve ahlaki değerlerle de donanmış bireyler olarak yetiştirilmesinin önemini vurgulamaktadır. Bu niteliklerin vurgulanması, geleceğin liderlerinin sadece bilgi ve beceriyle değil; aynı zamanda güçlü karakter özellikleri ve toplumsal duyarlılıkla donanmış olmalarının gerekliliğini ortaya koymaktadır.

Üniversitemizde Hedeflenen Değerlere Yönelik Uygulama Önerileri

Çalıştığınız “Öneriler Üniversitede Nasıl Uygulanmalıdır / Hayata Geçirilmelidir?” sorusuna yönelik öğrencilerden elde edilen veriler, tematik analiz yöntemi ile incelenmiştir. Analiz süreci kapsamında öncelikle, belirli fikir ve desenleri tanımlayan verilere kodlar atfedilmiştir. Daha sonrasında bu kodlanmış veriler kategorize edilerek

aşağıda yer alan temalar halinde gruplandırılmış ve ilgili temalar hakkında öğrencilerden elde edilen verilerden örnekler sunulmuştur. Örnek ifadeleri belirten isimler, öğrencilerin gerçek isimleri olmayıp araştırmacılar tarafından belirlenen takma isimlerdir. Ayrıca belirlenen temaların ne anlama geldiğine yönelik yorumlar yapılarak derinlemesine bir anlayış sunulmaya çalışılmıştır.

Değerler ve Etik

Ahmet: “Ahlaklı ve saygılı bir kişilik için adabı muâşeret dersleri kesinlikle verilmelidir.”

Hüma: “Değerleri korumaya ve içselleştirmeye yönelik çalışmalar düzenlenmektedir.”

Araştırma kapsamında elde edilen verilerin tematik analizi sonucunda üniversite öğrencilerinin en çok vurguladığı temalardan ikisi “değerler ve etik” kavramlarıdır. Öğrenciler bu tema ile toplumsal yaşamda önemsedikleri ve saygı duydukları inanç,

ilke ve davranışlarını şekillendirmede ve kendilerine rehberlik etmedeki önemini kastetmişlerdir. Ayrıca Türk ve İslam medeniyetlerinin sahip olduğu ve günümüzde küreselleşme, Batılılaşma gibi sebeplerden dolayı unutulmaya yüz tutmuş değer yargılarının ve ahlak anlayışının tekrar canlandırılmasına ve içselleştirilmesine yönelik faaliyetlere ihtiyaçları olduğunu belirtmişlerdir.

Teknoloji ve İnovasyon

Muhammed: “Temel yapay zekâ uygulamalarının öğrenilmesi gerekiyor.”

Ekrem: “Yapay zekâ, siber güvenlik, sürdürülebilir kalkınma gibi alanlarda güncel ve ileri düzey dersler sunabilirler”

“Teknoloji ve İnovasyon” teması, 21. yüzyıl becerilerini üniversite öğrencilerine kazandırmada gerekli görülen bir diğer tema olarak karşımıza çıkmıştır. Öğrenciler, modern dünyada hızla değişen ve gelişen birçok alanın temelini oluşturan

unsurlar olarak atfedilen teknoloji ve inovasyon kavramları ile insanlığın ilerlemesini sağlayan, toplumları dönüştüren, yeni ve fırsatlar sunan ve dünyayı sürdürülebilir kılan her türlü; ürün ve hizmetin, üniversiteler tarafından kendilerine sağlanması gerektiğinin önemini vurgulamışlardır. Kendilerini; çağın gerekliliklerini karşılayabilecek nitelikte donatabilecek her türlü teknolojik ve inovatif uygulamanın, modern dünyada etkin bireyler olarak var olabilmeleri adına sahip olduğu kritik önemden bahsetmişlerdir.

Sağlık ve İyi Yaşam

Murat: “Helal ve sağlıklı gıda imkânı artırılmalı”

Defne: “Psikolojik destek almak kolaylaştırılabilir”

Yapılan tema analizi sonucu, üniversite öğrencilerinin en çok vurguladıkları bir diğer tema “sağlık ve iyi yaşam” olarak belirlenmiştir. “Sağlık ve iyi yaşam” teması ile öğrencilerin fiziksel, zihinsel ve duygusal refahlarını artıracak her türlü uygulamanın üniversite ortamında yer alması gerektiği kastedilmektedir. Bu doğrultuda üniversite öğrencilerinin sağlıklı bir yaşama sahip olmalarına

yardımcı olabilecek beslenme, düzenli sağlık kontrolü, psikolojik destek gibi uygulamalarda inisiyatif almaları gerektiği vurgulanmaktadır. Bunun sebebi, bireylerin sağlıklı bir yaşam tarzı ve psikolojik iyi oluş haline sahip olabilmeleri ve hayatın her alanında daha fazla mutluluk ve tatmin elde etmelerini sağlayacağı inançlarıdır.

Spor Aktiviteleri

Elif: “Düzenli olarak egzersiz ve spora yönlendirilmeli”

Merve: “Üniversitede farklı spor faaliyetleri için öğrencilere destek verilmelidir.”

Yapılan analiz sonucunda ortaya çıkan “Spor Aktiviteleri” teması; üniversite öğrencilerinin kendilerinin fiziksel sağlığını geliştirecek, stres seviyelerini azaltacak ve genel refahını artıracak spor faaliyetlerine ihtiyaç duyduklarının bir göstergesidir. Öğrenciler, üniversite ortamının

yapısı gereği sahip olduğu uzun süren ders saatleri ve yoğun çalışma programları nedeniyle hareketsiz bir hayata maruz kalabilmektedir. Bu durum, öğrencilerin başta fiziksel olmak üzere zihinsel ve sosyal hayatlarında bazı sekteler meydana getirebilmektedir. Bu sebeple üniversitelerin; öğrencilerin ilgi alanlarına göre koşu, yüzme, aerobik egzersizler, doğa sporları vb. alanlarda daha çok aktivite düzenlemeleri ve öğrencilerini bu yönde teşvik etmeleri gerekmektedir.

Maneviyat ve İbadet

Banu: “Öğrencilerin manevi hayatlarını destekleyecek çalışmalar yapılmalı ve kalbî duygulara hitap eden sohbetler arttırılmalı”

Bülent: “Okulun ibadet alanı geliştirilmeli ve mümkünse her kampüs içinde camii olsun”

Günümüz dünyasının sahip olduğu materyalist hayat şekli; bireylerin iç huzurunu artıracak, ruhsal tatminini sağlayacak ve hayatın anlamını bulmasına yardımcı olacak birçok unsurun geri plana itilmesine neden olmuştur. Üniversite

ortamları da bu materyalist yaklaşımdan etkilenerek bireyin daha çok akademik gelişimini hedefleyen kurumlar haline gelmiştir. Oysaki yapılan analiz sonucunda ortaya çıkan bu tema göz önüne alındığında üniversite öğrencileri, kendilerinin içsel dünyalarına odaklanan ve ruhsal gelişimini teşvik eden “Maneviyat ve İbadet” temalı etkinliklere de ihtiyaç duyduklarını belirtmişlerdir. Bu sebeple, üniversitelerin bu konuda inisiyatif almalarını ve kendilerinin akademik boşluklarının yansıra ruhani boşluklarını da doldurmalarına yardımcı olabilecek girişimlerde bulunmalarını talep etmektedirler.

İletişim ve Sosyal İlişkiler

Selin: “Hitabet, diksiyon ve beden dili eğitimleri verilmeli”

Hatice: “Sosyal becerilerin ve etkinliklerde rol almanın daha çok desteklenmeli”

İnsan, doğası gereği sosyal bir varlıktır. Dünyaya geldiği günden itibaren yaptığı ilk eylem, diğer insanlarla iletişim kurma çabasıdır. Geçmişte kolektivizmin etkisiyle daha doğuştan geliştirmeye başladığı bu beceriyi toplumsal hayatta aktif olarak kullanabilme becerisine sahip olan bireyler,

günümüzde bireyselleşmenin etkisiyle sosyal ilişkilerinde ve insanlarla iletişim kurmakta zorluklarla karşılaşabilmektedir. Nitekim, analiz sonucunda ortaya çıkan “İletişim ve Sosyal İlişkiler” teması bu durumun önemli bir göstergesidir. Bu sebeple üniversitelerin; insanların birbirlerini doğru anlamalarına, duygusal ihtiyaçlarını karşılamalarına ve sosyal ilişkilerini güçlendirmelerine destek sağlayacak atılımlar gerçekleştirmesi, kişisel ve toplumsal refah için büyük önem taşımaktadır.

Kültürel ve Sosyal Faaliyetler

Sarp: “Kulüp faaliyetlerinde aktif rol alınmalı”

Kerem: “Kültürel etkinlikler, sergiler ve kültürel geziler düzenleyerek öğrencilerin tarih ve kültür hakkında bilgi edinmelerini sağlamalıdır”

“Kültürel ve Sosyal Faaliyetler” bireylerin geçmişle olan bağlarını güçlendirmelerine, farklı deneyimler gerçekleştirmelerine ve toplumla etkileşimde

bulunmalarına yardımcı olabilecek; müze ziyareti, kültürel geziler, tiyatro, sanat galerileri ziyareti, edebi etkinlikler gibi her türlü faaliyetleri kapsamaktadır. Üniversitelerin sahip oldukları “Sanat, Kültür ve Spor” birimlerinde gerçekleştirdikleri çeşitli organizasyon ve etkinliklerle öğrencilerin bu alanlardaki gelişimlerine öncü olması oldukça önem arz etmektedir.

Çevre ve Sosyal Sorumluluk

Kadir: “Çevrenin öneminin anlaşılmasına yönelik fidan dikme, çöp toplama vb. etkinlikleri düzenlenebilir”

Salih: “Çevre ile ilgili sosyal sorumluluk projelerine teşvik etmeli”

“Çevre ve Sosyal Sorumluluk” teması; birey, toplum ve kuruluşların; ekosistemi korumasına, doğal kaynakları sürdürülebilir kullanmasına, çevre kirliliğini azaltmasına ve gelecek nesillere yaşanabilir bir dünya bırakmasına yönelik sahip

oldukları sorumlulukları ifade eder. Yapılan analiz sonucunda; 21. yüzyılda şehirleşme, sanayileşme, küresel ısınma gibi faktörler sebebiyle tehlike altında bulunan ekosistemi koruma isteğinin, öğrencilerin bu yüzyılda gerekli olan becerileri edinmesinde uygulanabilecek önemli bir tema olarak vurgulandığı ortaya çıkarılmıştır. Bu nedenle öğrenciler, üniversitelerden bu doğrultuda sorumluluk alabilecekleri etkinliklerin daha fazla düzenlenmesini talep etmektedir.

Kişisel ve Akademik Gelişim

Ecem: “Yazarlar, şairler, bilim insanları, akademisyenler, siyasetçiler okula sık sık gelsin ve öğrenciler onlara danışıp fikir alabilsin”

Dilan: “Yenilikçi öğrenme ve öğretme metotlarının kullanılması”

“Kişisel ve Akademik Gelişim” teması; bireylerin sahip oldukları hedeflerine ulaşmalarına, öğrenmeye ve büyümeye sürekli açık olmalarına ve kendi potansiyellerini gerçekleştirmelerine yardımcı olacak öz farkındalık becerisi; duygusal

zekâ, zaman yönetimi ve planlama, esneklik ve adaptasyon, öğrenme stratejileri, eleştirel düşünme, araştırma becerileri, problem çözme, üreticilik ve yenilik gibi alanlarda aktif olabilecekleri faaliyetlerde yer alabilmelerini ifade eder. Araştırma kapsamında gerçekleştirilen analiz sonucu ortaya çıkan bu tema, öğrencilerin 21. yüzyıl becerilerini kazanmada bu tür faaliyetlere ihtiyaç duyduklarının ve üniversitelerin de bu doğrultuda adımlar atması gerektiğinin önemli bir kanıtıdır.

Kariyer ve İş Dünyası

Şeyma: “Kariyer ve iş dünyasıyla bağlantılı etkinlikler düzenlenmeli”

Şennur: “İlgilendiğimiz alandaki meslek gruplarıyla tanışmalıyız”

“Kariyer ve İş Dünyası” teması, öğrencilerin üniversitede aldığı eğitimin akademik gelişimlerine katkı sağladığı gibi aynı zamanda; kariyer planlama, mesleki yetenek kazanma, ağ oluşturma, liderlik ve yönetim becerilerini deneyimleme, şirket kültürü ve değerlerine uyum sağlama, profesyonel iletişim,

stratejik düşünme ve girişimcilik gibi alanlarda da gelişimlerine öncü olacak nitelikte bir yapıya sahip olmasını ifade eder. Bu yapıya sahip olan üniversitelerde, öğrencilerin mezun olduktan sonra başarılı bir kariyere sahip olabilmelerine olanak tanıyacak staj programları ve mesleki gelişim organizasyonları gibi çeşitli etkinlikler düzenlenmektedir.

Hedeflenen Türkiye Yüzyılı Niteliklerini Kazanmak için Örnek Uygulamalar

Çalıştayda öğrencilere üçüncü soru olarak “Türkiye Yüzyılı’nı omuzlarında taşıyacak gençlerin bilgi ve yeteneklerini arttıracak örnek iyi uygulamalar nelerdir veya neler olmalıdır?” sorusu sorulmuştur. Alınan cevaplardan elde edilen metinler içerisinde anlamlı birlikteliği olan ifadelere kodlar verilmiştir. Ardından bu kodlar kategorize edilerek aşağıdaki temalar belirlenmiştir. Son olarak temaların ne anlama geldiği ve neleri kapsadığını daha net sunabilmek adına her bir temanın yorumlanması eklenmiştir.

Kişisel ve Mesleki Gelişim Etkinlikleri

Hamza: “Oxford Üniversitesi gibi her öğrenciyi en az bir kulübe kayıtlı olmasını sağlamak”

Ali: “Teinn gibi girişimcilik okulları öğrencilere özgüven sunum girişimcilik gibi konularda yardımcı olmaktadır.”

Ergün: “Akademi dışında verilen programların desteklenmesi (Onur programı)”

Üçüncü soruya verilen cevapların tematik analizi sonucu ortaya çıkan ilk tema

“Kişisel ve Meslek Gelişim Etkinlikleri” olmuştur. Kişisel ve mesleki gelişim etkinlikleri, bireylerin hem kişisel hem de iş hayatlarındaki becerilerini,

bilgilerini ve yeteneklerini geliştirmeyi amaçlayan çeşitli aktivitelerdir. Rekabet ve gelişimin ön planda tutulduğu günümüzde öğrencilerin mesleki ve akademik bilgi ve beceri kazanması önemlidir. Multidisipliner çalışmanın da yaygınlaşması ile sosyal ve akademik etkinliklere katılım, öğrencilerin kendilerini yetiştirme ve gelecek iş yaşamında donanımlı olma noktasında olumlu görülmektedir. Bu noktada üniversite kulüplerine ve sektörel faaliyetlere (seminerlere, çalıştay vb.) katılım ilk göze çarpan yöntemlerden olmuştur.

Sosyal Sorumluluk ve Yardımlaşma Faaliyetleri

Mustafa: “Dernek faaliyetlerinin takip edilerek dış dünyanın gerçekliği takip edilmelidir.”

Mert: “Bağımlılıklar üzerine gerçekçi çalışmalar yürüten derneklerin bulunması ve spesifik çalışmaların yürütülmesi. Bemteg Derneği, Neverfap Akademi.”

Rana: “Mazlumun yanında yer alabilmek için TADÜK Filistin kültür günü kermes yaparak etkinlikler için maddiyat toplamak.”

Günümüz gerçeğinde artık gençlerin sadece akademik bilgi ve başarısına önem verilmemektedir.

“Sosyal Sorumluluk ve Yardımlaşma” faaliyetlerine katılma veya düzenleme, gençlerin donanımlı bireyler olma noktasında öne çıkan yetkinliklerden olmuştur. Sosyal sorumluluk projeleri, toplumun çeşitli ihtiyaçlarına yönelik çözümler üreten ve toplumda olumlu bir etki oluşturmayı amaçlayan girişimlerdir. Yardımlaşma ve sosyal sorumluluk projeleri, öğrencilere başkalarının ihtiyaçlarını anlama ve onlara yardım etme fırsatı sunar. Ayrıca öğrencilerin iletişim, iş birlikli çalışma ve empati becerilerinin gelişmesine katkı sağlayarak geleceğin liderlerinin yetişmesine de olumlu etki yapar.

Kültürel ve Milli Değerleri Arttırma Faaliyetleri

Sertap: “Öğrenciler için yapılan Anadolu günü, anma programları gibi etkinlikler sayesinde öğrencilerin bilinçlenmeleri sağlanmaktadır. (Bilinç kazandırılmaktadır).”

Ramazan: “Kültür alışverişi için belediyelerce ücretsiz şehir gezileri düzenlenmektedir.”

Selçuk: “Teknofest’e katılım sağlama ile milli bilinç uyandırılmaktadır.”

Kültürel ve milli değerlerin öğrenilmesi ve yaşatılması; öğrencilerin kendi köklerine,

kültürlerine ve milli kimliklerine daha sağlam bir yakınlık hissetmelerine yardımcı olur. Öğrencilerin geçmişlerini anlamalarını ve tarihsel süreçler hakkında bilgi sahibi olmalarını sağlar. Kültürel ve milli değerlerin paylaşılması ve kutlanması, toplumun birlik ve beraberlik duygusunu güçlendirir. Bu tür faaliyetler, toplum içinde ortak bir kimlik oluşturmayı destekler. Kısacası kültürel ve milli değerleri artırma faaliyetlerine katılım gösterme, öğrencilerin; kişisel, sosyal ve kültürel gelişimine katkı sağlayarak toplumda daha bilinçli ve duyarlı bireyler yetişmesine yardımcı olur.

Psiko-Sosyal Beceri Geliştirme Faaliyetleri

Sevda: “Öz farkındalık ve kişisel gelişim seminerleri düzenlenmektedir.”

Beyza: “Japonya’daki öğrencilerin kendi okullarının temizliğini kendi yapması sorumluluk, farkındalık ve ekip ruhunu geliştiren bir çalışma olarak örnek verilebilir.”

Betül: “İHÜ REDAM grup psikoterapi çalışmaları düzenlenmektedir.”

Bulunan diğer bir tema “Psiko-Sosyal Beceri Geliştirme Faaliyetleri” olmuştur. Psiko- sosyal beceri geliştirme faaliyetleri, öğrencilerin psikolojik

ve sosyal yönden sağlıklı bireyler olma yolunda gerçekleştirilen etkinliklerdir. Bu faaliyetler genellikle duygusal zekâ, iletişim becerileri, empati, problem çözme yetenekleri, iş birliği ve stres yönetimi gibi konuları içerebilir. Bu faaliyetler doğrultusunda öğrencilere sorunları tanımlama, çözme ve karar verme beceri kazandırılması hedeflenmektedir. Bu da onların okul ve günlük yaşamlarında karşılaştıkları zorluklarla daha etkili bir şekilde başa çıkmalarını sağlar. Ayrıca iş birliği yapma ve takım çalışması yeteneklerini de artırarak öğrencilerin sosyal ilişkilerini güçlenmesini de sağlar.

Spor ve Sağlık Faaliyetleri

Saliha: “Yemekhanelerde yemekler paket servis şeklinde istenene göre sunulabilir (Bilkent)”

Serenay: “Spor takımlarının alt yapısına katılmak desteklenebilir.”

Ömer: “Spor turnuvalarıyla takım çalıştırması desteklenebilir.”

“Spor ve Sağlık Faaliyetleri” öğrencilerin yanıtlarından elde edilen bir diğer temadır. Spor ve sağlık faaliyetleri; insanların fiziksel aktivite, egzersiz yapma ve beslenme ile sağlıklarını korumalarını ve geliştirmelerini sağlayan etkinliklerdir. Spor ve sağlık faaliyetleri; stresi azaltır, ruh halini

iyileştirir ve zihinsel sağlığı destekler. Egzersiz yapmak, endorfin salgılanmasını artırarak stresin azaltılmasına yardımcı olur. Ayrıca takım sporları; iş birliği yapma, liderlik becerileri, iletişim ve problem çözme yeteneklerini artırır. Sonuç olarak spor ve sağlık faaliyetlerine katılmak; öğrencilerin fiziksel, zihinsel ve sosyal sağlıklarını desteklediği söylenebilir. Bu tür faaliyetler, sağlıklı yaşam alışkanlıklarının oluşturulmasına katkıda bulunur. Bunun yanında spor faaliyetleri gençlerin kariyer ve sosyal yaşamlarının da bir parçası olabileceğinden bu faaliyetlerin fiziki ve maddi olarak kurumlar tarafından desteklenmesi gerekmektedir.

Uluslararası Değişim Programlar/Uluslararası Proje Faaliyetleri

Zehra: “Work and Travel imkanları yaratılabilir.”

Rümeysa: “Öğrencilere TÜBİTAK projeleri gibi projeler için araştırma desteği verilebilir.”

Remzi: “Erasmus projeleri ile farklı kültürü görüp birlikte yaşamayı öğrenme.”

“Uluslararası Değişim Faaliyetleri ve Uluslararası Proje Faaliyetleri” ortaya çıkarılan bir başka temadır. Bu faaliyetler farklı ülkeler arasında iş birliği yaparak kültürel, akademik, sosyal veya ekonomik alanlarda ortak hedeflere ulaşmayı

amaçlayan etkinlikleri kapsamaktadır. Uluslararası iş birliği, bilgi ve deneyim paylaşımını artırır. Farklı ülkelerden gelen insanlar, farklı bakış açıları ve yaklaşımlarla bir araya gelerek yeni fikirlerin ortaya çıkmasını sağlar. Uluslararası değişim faaliyetleri ve projeleri; öğrencilere farklı kültürler, gelenekler ve yaşam tarzları hakkında ilk elden deneyim kazanma fırsatı sunar. Uluslararası faaliyetlere katılmak, öğrencilerin yabancı dil becerilerini geliştirmelerine imkan tanır. Ayrıca öğrencilerin akademik ve mesleki gelişimlerine katkıda bulunur.

Sanat ve Müzik Faaliyetleri

Ayşegül: “Gençlik merkezlerinin veya belediyelerin farklı zanaatları öğretmesi”

Aytaç: “İBB'nin çeşitli sinemalar için ücretsiz bilet sağlaması örneğin Beyoğlu sineması ile motivasyon arttırma.”

Helin: “Boğaziçi Üniversitesi Mithat Alam film merkezinde belirli periyotlarla ücretsiz film gösterimi gerçekleştirilmektedir.”

Sanat ve müzik faaliyetleri genellikle resim, heykel, müzik enstrümanları çalmak, şarkı söylemek, dans etmek gibi etkinlikleri kapsamaktadır. Sanat ve

müzik faaliyetleri; özgün fikirler üretme, yeni şeyler deneme ve düşüncelerini ifade etme becerilerini geliştirmesi bakımından öğrenciler için önemlidir. Ayrıca sanat ve müzik; öğrencilerin duygularını ifade etmelerine, anlamalarına ve yönetmelerine yardımcı olmaktadır. İş birliği yapma ve takım ruhunu geliştirmektedir. Sanat ve müzik, farklı kültürleri ve ifade biçimlerini tanıma fırsatı sunarak öğrencilerin farklı kültürlere olan bakış açılarını geliştirmesine ve dünya görüşlerini genişletmesine katkıda bulunmaktadır.

Teknoloji, İnovasyon ve Yapay Zekâ Faaliyetleri

Zahide: “Selçuk Bayraktar gibi yurtdışında eğitim aldıktan sonra oradaki ilmi alıp Türkiye’ye getirerek ülkenin gelişmesine katkı sağlamak. Baykar staj imkanları.”

Melisa: “İHÜ’de dijital okuryazarlık becerilerini geliştirmek için öğrencilere çevrimiçi kaynaklar sunması”

Nergis: “Güngören Belediyesi ilgili gençlere ücretsiz yazılım dersleri sağlıyor. Bu alanda kendini geliştirmek için bu tür dersler sağlanabilir.”

Ortaya çıkarılan temalardan biri olan “Teknoloji, İnovasyon ve Yapay Zekâ” faaliyetleri; öğrencilere modern teknolojileri anlama, kullanma ve geliştirme

fırsatı sunan etkinliklerdir. Bu faaliyetler genellikle kodlama, robotik, yapay zekâ, veri bilimi gibi alanlarda gerçekleşerek ve öğrencilere dijital beceriler kazandırır. Teknolojinin gelişmesi ve toplumun her alanında kesin yer etmesi ile kodlama, yazılım geliştirme, veri analizi gibi alanlarda beceri kazanmak, öğrencilerin dijital çağda başarılı olmalarını sağlayan temel taşlardan biridir. İnovasyon faaliyetleri, öğrencilerin üreticiliğini teşvik ederken yeni fikirler üretme, problem çözme ve tasarlama becerilerini de geliştirir. Bu da öğrencilerin yenilikçi düşünme ve yaratıcı çözümler bulma becerilerini artırır.

İletişim ve Liderlik Geliştirme Faaliyetleri

Emine: “Hukuk Genç, TÜRGEV akademi gibi programlar düzenlenmektedir.”

Nurşen: “Liderlik ruhu için üniversitede Liderlik 101 dersi verildi.”

Güzide: “Teknofest etkinliğinde öğrencilerin çalışması, inisiyatif alması”

“İletişim ve Liderlik Geliştirme Faaliyetleri” bulunan temalardan bir başkasıdır. İletişim becerileri; kişinin fikirlerini açıkça ifade etmesi, başkalarını anlaması ve düşüncelerini etkili bir şekilde

yansıtabilme becerisi olarak tanımlanmaktadır. İletişim becerisi yüksek öğrenciler, iş birliği yapma ve problem çözme becerilerine sahip olduklarından gerek iş gerek sosyal hayat içerisinde etkin rol alabilmektedirler. Etkili iletişim becerisine sahip olmayı da içeren liderlik becerileri; öğrencilerin kendilerini yönetme, başkalarını motive etme ve hedeflere ulaşma yeteneklerini geliştirir. Liderlik, sorumluluk duygusunu artırır ve öğrencilere toplumda etkin bir şekilde rol almaları için güven ve cesaret verir.

Kültürlerarası Faaliyetler

Nurettin: “Filistin kültür günleri etkinliğinin farklı kültürler ile devam ettirilmesi.”

Rabia: “Etnospor kültür festivalinin yapılmasıyla kültürel farkındalık ve bilinç kazandırılması.”

Ravza: “Farklı kültürden insanların mecliste gelenekleri paylaşmasının sağlanması”

Kültürlerarası faaliyetler, farklı kültürlere sahip bireylerin bir araya gelerek karşılıklı etkileşimde bulunduğu ve kültürel anlayışı artırmayı hedefleyen etkinliklerdir. Kültürler arası faaliyetler, öğrencilerin farklı kültürleri tanımalarına ve anlamalarına imkan tanır. Bu onların sahip oldukları önyargılarını azaltarak ve kültürel çeşitliliği kutlama konusunda duyarlılığını artırır. Ayrıca kültürel arası faaliyetler öğrencilerin yabancı dil becerilerini geliştirmelerine yardımcı olurken küresel vatandaşlık bilincini de artırır. Böylelikle, öğrencilerin küresel sorunlar hakkında bilgi edinmelerini, küresel bir perspektif geliştirmelerini ve küresel toplulukta etkin bir şekilde yer almalarını sağlar. Bunların yanı sıra farklı kültürlerden insanların bir araya getirerek öğrencilerin uluslararası çapta network oluşturmalarına da katkı sağlar.

Raporun bu bölümünde, “Yüzyıla Değer” çalıştıyından elde edilen veriler temel

alınarak, Türkiye’nin 21. yüzyılda üniversite öğrencilerinden beklentileri ve bu beklentilerin nasıl karşılanabileceği detaylı bir şekilde incelenmiştir. İlk olarak, öğrencilerin “Ahlaklı, Cesur ve Sorumluluk Sahibi” gibi özelliklere sahip olmalarının öneminin vurgulandığı görülmektedir. Bu özelliklerin Türkiye’nin kültürel ve toplumsal değerleriyle uyumlu olduğu ve öğrencilerin bu değerleri içselleştirmelerinin onları daha etkili bireyler haline getireceği belirtilmektedir. İkinci olarak; öğrencilerin iletişim, üreticilik, eleştirel düşünme ve araştırmacılık gibi becerilerinin geliştirilmesine yönelik öneriler sunulmaktadır. Bu becerilerin öğrencilerin 21. yüzyılın karmaşık sorunlarına yenilikçi çözümler getirebilmeleri için temel taşlar olduğu vurgulanmaktadır. Son olarak; öğrencilerin kişisel ve mesleki gelişimlerine katkıda bulunacak programlar ve aktivitelerin önemi üzerinde durulmakta, bu program ve aktivitelerin öğrencilerin bilgi ve yeteneklerini artırarak onları Türkiye’nin geleceği için kritik rol oynayacak bireyler haline getireceği ifade edilmektedir. Bu üç temel bulgu, Türkiye’nin 21. yüzyıl vizyonunun gerçekleştirilmesinde üniversite öğrencilerinin nasıl kritik bir role sahip olacağını göstermektedir ve eğitim politikaları ile uygulamalarının bu geniş perspektifi göz önünde bulundurarak şekillendirilmesi gerektiğini vurgulamaktadır.

Sonuç ve Öneriler

Bu rapor; “Yüzyıla Değer” isimli öğrenci çalıştayında elde edilen verilere dayalı olarak, Türkiye’nin 21. yüzyılında üniversite öğrencilerinin özelliklerinin neler olması gerektiğine yönelik beklentileri ve bu öğrencilerin nasıl yetiştirilmesi gerektiğine yönelik görüşleri yine üniversite öğrencilerinin kendi bakış açılarıyla ele almaktadır. Raporda öğrencilerin sahip olması beklenen özellikler, bu özelliklerin nasıl geliştirilebileceği ve örnek iyi uygulamalar kapsamlı bir şekilde betimlenerek sunulmuştur.

Çalıştay katılımcıları tarafından en çok vurgulanan özellikler; “ahlaklı, cesur ve sorumluluk sahibi” örneklerinde görüldüğü üzere erdem ve değerlere yönelik olmuştur. Bu özellikler öğrencilerin kültürel, ahlaki ve etik değerlere sahip; toplumsal sorumluluklarının farkında ve zorluklar karşısında kararlı olmaya yönelik gördükleri önemini vurgulamaktadır. Öğrenciler bunların yanı sıra “girişimci, çok yönlü, finansal okur yazar, disiplinli” vb. mesleki ve kişisel gelişime yönelik birçok özellik daha belirtmişlerdir. Alanyazına göre de bu özellikler, öğrencilerin kişisel ve mesleki gelişimlerinde kritik rol oynamaktadır (Kennedy & Sundberg, 2020). Bu becerilerin geliştirilmesi, öğrencilerin 21. yüzyılın karmaşık sorunlarına yenilikçi çözümler üretebilmelerini sağlayabilir. (Matraeva et al., 2020) Çalıştayda elde edilen öneriler, bu özelliklerin üniversitelerde nasıl geliştirilebileceğine dair yol gösterici olmuştur.

Çalıştayda paylaşılan iyi uygulama örnekleri, öğrencilerin bu özellikleri kazanmalarına yardımcı olacak etkileşimli ve yenilikçi yaklaşımları göstermektedir. Öğrencilerin kişisel ve mesleki gelişimlerine katkıda bulunacak programlar ve aktiviteler, onların bilgi ve yeteneklerini artırmak için önemli olabilir (Baker, 2008).

Bu çalışmanın sonuçları, Türkiye’nin 21. yüzyıl vizyonuna katkıda bulunacak üniversite öğrencilerinin özelliklerinin neler olması gerektiğine ışık tutmaktadır. Öğrencilerin bilişsel ve mesleki gelişimlerinin yanı sıra ahlaklı, cesur, erdemli ve sorumluluk sahibi bireyler olarak yetiştirilmesi; Türkiye’nin küresel hedeflerine ulaşmasında kritik bir etkidir. Üniversitelerin bu özellikleri geliştirmeye yönelik stratejileri, öğrencileri hem bireysel hem de toplumsal anlamda güçlendirebilir (Baker, 2008) ve Türkiye’nin küresel sahnede etkin bir aktör olmasını destekleyebilir.

Bu çalışma, Türkiye’nin gelecekteki liderlerini yetiştirme sürecinde üniversitelerin oynayacağı kritik rol açısından öğrencilerin bekledikleri özelliklerin yerel ve küresel değerlerin birleşimi odağından ortak bir bakış açısıyla bakması yönüyle de dikkat çekmektedir. Öğrencilerin bilgi, beceri ve medenî değerlerinin geliştirilmesi; onların hem bireysel başarıları hem de ülkemizin başarısı için gereklidir. Bu bakış açısıyla bu çalışma kapsamında ulaşılan hedef özelliklerin öğrencilerde izlenmesi ve geliştirilmesine yönelik olarak üniversitemizin ve eğitim kurumlarının planlama ve uygulamalarında bu sonuçları dikkate alması yapılacak çalışmaların; öğrencilerimize, kurumlarımıza ve ülkemize katkı sağlaması umulmaktadır.

KAYNAKÇA

- Baker, C. N. (2008). Under-represented college students and extracurricular involvement: The effects of various student organizations on academic performance. *Social Psychology of Education*, 11, 273-298.
- Collie, R. J., Holliman, A. J., & Martin, A. J. (2017). Adaptability, engagement and academic achievement at university. *Educational Psychology*, 37(5), 632-647.
- Creswell, John W. (2014). *Research Design, Qualitative, Quantitative, and Mixed Methods Approaches (Fourth Edition)*. United State of America: Sage Publications.
- Dülger, E., ve Atalar, A. D. (2018). Üniversite öğrencilerinin iletişim becerilerinin değişkenlere göre incelenmesi. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 19(2), 98-114.
- Gutierrez-Angel, N., Sanchez-Garcia, J. N., Mercader-Rubio, I., Garcia-Martin, J., & Brito-Costa, S. (2022). Digital literacy in the university setting: A literature review of

empirical studies between 2010 and 2021. *Frontiers in Psychology*, 13, 896800.

Kaeophanuek, S., Na-Songkhla, J., & Nilsook, P. (2019). A learning process model to enhance digital literacy using critical inquiry through digital storytelling (CIDST). *International Journal of Emerging Technologies in Learning (Online)*, 14(3), 22.

Kennedy, T. J., & Sundberg, C. W. (2020). 21st century skills. In B. Akpan & T. J. Kennedy (Eds.), *Science education in theory and practice: An introductory guide to learning theory* (pp. 479–496). Springer International.

Kriter Dergi. (2023). Türkiye Yüzyılı'nda Gençlik. <https://kriterdergi.com/dosya-turkiye-yuzyili/turkiye-yuzyilinda-genclik>

Matraeva, A.D., Rybakova, M.V., Vinichenko, M.V., Oseev, A.A., & Ljapunova, N.V. (2020). Development of Creativity of Students in Higher Educational Institutions: Assessment of Students and Experts. *Universal Journal of Educational Research*, 8(1), 8-16.

Smith, J., Flowers, P., & Larkin, M. (2009). *Interpretative phenomenological analysis: Theory, method and research*. Sage.

Türkiye Cumhurbaşkanlığı. (2022). Türkiye Yüzyılı Beyanı. <https://turkiyeyuzyili.com/>

100 yıla
DEĞER

100. YILIN
1. ÇALIŞTAYI

İBN HALDUN
ÜNİVERSİTESİ

Fikri Bağımsızlık
Intellectual Independence
الاستقلال الفكري

İBN HALDUN ÜNİVERSİTESİ
SANAT KÜLTÜR SPOR

sks.ihu.edu.tr/tr

[@ihusks](https://www.instagram.com/ihusks)

[ihukultursanat](https://www.x.com/ihukultursanat)

[ihukultursanat](https://www.youtube.com/ihukultursanat)